

BERLINI GYORS – A HÉT FŐ HÍREI HÉTFŐN

2025. január 6.

1. Hivatalos: február 23-án lesz az előrehozott Bundestag-választás

Frank-Walter Steinmeier német államfő hivatalossá tette a korábban már bejelentetteket, miszerint az után, hogy 2024. december 27-én feloszlatta a 20. Bundestagot, 2025. február 23-ra választásokat ír ki. Ezt megelőzően tavaly december 16-án Olaf Scholz (SPD) kancellár bizalmi szavazást nyújtott be a Bundestagban, miután az SPD, a Zöldek és az FDP koalíciója tavaly november elején felbomlott. A kancellár szándékainak megfelelően indítványa nem kapott többséget, így ezután kezdeményezte az államfőnél, hogy oszlassa fel a Bundestagot és írjon ki előrehozott választásokat. Még november folyamán az SPD és az ellenzékben lévő Unió-pártok frakcióvezetői megállapodtak abban, hogy 2025. február 23-a legyen az előrehozott választás időpontja - ezt az időpontot tette hivatalossá Steinmeier.

A német Alaptörvény 68. cikke szerint kizárólagosan a szövetségi elnök döntési hatáskörébe tartozik az, hogy a kancellár javaslatára a bizalmi szavazás elvesztésétől számított 21 napon belül feloszlattja-e a Bundestagot, majd 60 napon belül új választást ír ki. Steinmeier a december 16-i bizalmi szavazás után kijelentette, hogy először a szövetségi parlamentben képviselt frakciókkal és csoportokkal kíván beszélni, és „*meggyőződni arról, hogy a szövetségi kormány számára már nincs kilátás stabil parlamenti többségre*”.

A bejelentéskor Steinmeier elmondta: „*A politikai stabilitás Németországban méltán nagyra becsült érték*”. A Bundestag feloszlattása a törvényhozási időszak vége előtt és az előrehozott választások „*kivételes esetek*” Németországban, azonban a stabilitáshoz szükség van cselekvőképes kormányra és megbízható parlamenti többségre – különösen ilyen nehéz időkben. Ez azonban a frakcióvezetőkkel folytatott megbeszélések után nem bizonyult lehetségesnek, ezért meggyőződése, hogy az ország érdekében most új választások jelentik a megoldást. A német államfő egyúttal hangsúlyozta, hogy a Bundestag addig folytatja munkáját, amíg az új szövetségi parlament meg nem alakul, hisz a demokrácia az átmenet idején is működik. Továbbá felszólította a pártokat és az állampolgárokat arra, hogy a választási kampányt tisztelettel és tisztességgel folytassák le, nem utolsósorban azért, mert a választások után „*a kompromisszumok művészetére*” lesz szükség egy stabil kormány megalakításához, valamint figyelmeztetett: „*a külső befolyás veszélyt jelent a demokráciára*” – utalva itt Elon Muskra és az X (korábban Twitter) szerepére a kampányban.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

2. Ismét zavargások voltak szilveszterkor Németország-szerte

Németország-szerte színes tűzijátékkal és partikkal ünnepelték az új év kezdetét, melyek jelentős része békésen zajlott, azonban számos nagyvárosban, Németországra korábban nem jellemző módon kaotikus – már-már polgárháborúra emlékeztető – állapotok uralkodtak. Az este során legalább öt ember meghalt, többen megsérültek és számos helyen támadások érték a mentőszolgálatokat és a rendőrséget.

Csak Berlinben a rendőrség több, mint 3000 fővel próbálta biztosítani a rendet és legalább 400 embert tartóztatott le különböző bűncselekmények miatt. A Tartományi Belügyminisztérium és a rendőrség előzetes értékelése szerint 37 rendőr – ebből egy súlyosan –, valamint egy tűzoltó sérült meg szolgálat közben. Összehasonlításképpen: az előző évben 54 rendőr szenvedett sérülést. Berlin Schöneberg kerületében legalább öt ember sérült meg súlyosan egy illegális tűzijáték (Kugelbombe) használata miatt, aminek következtében a tűzoltóság szerint 36 lakás vált lakhatatlanná. Mindazonáltal máshol is történtek incidensek és bűncselekmények: Lipcsében, Drezdában, Gelsenkirchenben, Kölnben, Kielben és további városokban tűzijátékokkal, petárdákkal és üvegekkel támadtak rendőrökre, míg Weimarban egy rendőrautót gyújtottak fel.

A történések ismét politikai vitákat váltottak ki arról, hogyan lehetne az elmúlt években megjelenő szilveszteri randalírozásokat visszaszorítani. A diskurzusban továbbra is sokan képviselik a tűzijátékozás és petárdázás teljes betiltásának ötletét, amelynek sikeressége kérdéses. Sokan mások az elkövetőkre helyezik a hangsúlyt és az ő felelősségükre vonásukat követelik. A rendőrszakszervezet szóvivője, Benjamin Jendro mindazonáltal egyértelműen fogalmazott: *„Nem hallgathatjuk tovább a politikai szférából érkező szimpátia megnyilvánulásokat. Amire most szükségünk van, az a pirotechnikai eszközök betiltása - értékesítési tilalommal kombinálva.”* A tűzoltóság és a rendőrség munkatársai is egyetértenek abban, hogy a helyzet egyre rosszabb és rosszabb lesz.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

3. Szíriába látogatott Annalena Baerbock külügyminiszter

Egy hónappal Bassár el-Aszad szíriai uralkodó bukása után Annalena Baerbock (Zöldek) szövetségi külügyminiszter és francia kollégája, Jean-Noël Barrot Damaszkuszba látogattak múlt pénteken. Az út célja a Szíria és az EU közötti kapcsolatok megújítása volt – ám nyilván bizonyos feltételek mellett.

A két külügyminiszter az EU nevében tárgyalt az átmeneti szír kormány képviselőivel, illetve találkoztak azzal az Ahmed al-Sharaa, Hajat Tahrir al-Shams (HTS) iszlamista milícia-vezetővel, aki 2024. december 8-án vetett véget Bassár el-Aszad szíriai vezető uralmának. Baerbock viszont már utazásuk előtt feltételeket, tárgyalási kereteket fogalmazott meg. Szerinte *„csak akkor lehet új kezdet, ha az új szíriai társadalom minden szíriai számára, nőknek és férfiaknak egyaránt, etnikai vagy vallási csoporttól függetlenül helyet ad a politikai folyamatban, emellett jogokat biztosít és védelmet nyújt számukra”*. Ezeket a jogokat pedig védeni kell és *„nem szabad az igazságszolgáltatás, vagy az oktatási rendszer iszlamizálása felé tett lépésekkel aláásni”* – tette hozzá a német külügyminiszter. A két ország és az Unió célja,

hogy Szíriát a békés hatalomváltásban és az ország újjáépítésében – az elmúlt évek humanitárius segítségnyújtásán túl – támogassák. Ahmed al-Sharaa bejelentette, hogy a szíriai társadalom minden rétegének bevonásával nemzeti párbeszéd-konferenciát hív össze – erre január közepén kerülhet majd sor. Körülbelül három évbe telhet, mire egy új alkotmánytervezetet benyújtanak és további egy évbe, mire választásokat tartanak – tette hozzá. A szövetségi külügyminiszter azonban továbbra is szkeptikus maradt al-Sharaa-val kapcsolatban: *„Tudjuk, hogy ideológiailag honnan jön, mit tett a múltban”* – mondta utalva arra, hogy az al-Sharaa vezette milícia az al-Káida terrorhálózat egyik szárnyából, az an-Nuszra Frontból vált ki. Jelentések szerint azonban a HTS vezetése továbbra is tartja a kapcsolatot az al-Káidával. Ennek fényében *„a HTS-t továbbra is a tettei alapján fogjuk megítélni. Minden szkepticizmus ellenére nem szabad elszalasztanunk a lehetőséget, hogy támogassuk a szíriai embereket ezen a fontos választúton”* – nyilatkozta a külügyminiszter. Baerbock ugyanakkor az arab ország többi fontos szereplőjével is mérsékletre és megértésre törekszik. A kurdok által dominált Szíriai Demokratikus Erőkkel (SDF) folytatott tárgyalások megkezdése fontos jelzés ebbe az irányba.

Németország és az Európai Unió számára Szíria szuverenitása és területi integritása központi jelentőségű egy új, befogadó politikai rend kialakításában Szíriában. Németország továbbá elkötelezett amellett is, hogy a szíriai belső folyamatokat ne zavarják meg kívülről sem – fejtette ki a zöldpárti politikus hozzátéve, hogy ehhez hozzátartozik az is, hogy valamennyi szomszédos állam tiszteletben tartsa a szír szuverenitást és a területi integritást; különös tekintettel Törökországra és Izraelre, amelyeket azzal vádolnak, hogy saját érdekeiket követik Szíriában. Mindemellett a szövetségi külügyminiszter szerint *„itt az ideje annak is, hogy Oroszország elhagyja szíriai katonai támaszpontjait”*, ugyanis *„a szíriai nép nem fogja elfelejteni a tömeges bombázásokat és az emberi jogok megsértését. Putyin volt az, aki olyan sokáig kiállt Aszad mellett, fedezte és támogatta a rezsím bűntetteit”*.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

4. Pesszimistán tekintenek 2025-re a német gazdasági szövetségek

A gazdasági szövetségek a jelenlegi gazdasági helyzetüket rosszabbnak ítélik meg, mint egy évvel ezelőtt, ami miatt a 2025-ös gazdasági évvel kapcsolatban inkább a pesszimizmus dominál – derült ki a Német Gazdasági Intézet (IW) által a főbb gazdasági szövetségek körében végzett éves felmérésből. A 2024/2025-ös év fordulóján a 49 megkérdezett iparági szövetség közül 31 ítélte rosszabbnak az ágazatuk jelenlegi helyzetét, mint egy évvel ezelőtt, míg mindössze négy gazdasági ágazat számolt be javulásról. Az IW igazgatója, Michael Hüther elmondta, hogy a gazdasági helyzet ritkán volt ennyire aggasztó, mint most, és a kilátások a 2025-ös évre nézve sem sokkal jobbak. 49 szövetség közül 20 arra számít, hogy 2025-ben csökken a termelés az ágazatukban, 13 arra, hogy a számok változatlanok maradnak, míg 16 pedig növekedéssel számol. Az IW kutatói szerint a meglehetősen rossz általános hangulat a munkaerőpiacra is kihatással lesz: 25 szövetség számol a következő évben létszámleépítéssel az ágazatában, míg mindössze 7 iparági szövetség számít több munkavállaló felvételére. Ezek közé tartozik a gyógyszeripar és a repülőgépipar, valamint az olyan szolgáltatók, mint a fuvarozó cégek.

„Az elmúlt 100 évben számos válságot éltünk át, de egyik sem volt olyan összetett és olyan sok okból eredő, mint a mostani” – jellemezte a helyzetet Hüther hozzátéve, hogy a következő német kormány rendkívül nagy feladat előtt áll, hogy fenntartható gazdasági perspektívát teremtsen Németországban.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

5. Elon Musk megosztja a német közbeszédet

Néhány héttel Donald Trump hivatalba lépése előtt Németországban többen beszélnek a régi-új elnök egyik tanácsadójáról, Elon Muskról, mint magáról Trumpról. A vállalkozó ugyanis több ízben kritikusan nyilatkozott a németországi történekekről, azon belül is leginkább szociáldemokrata politikusokról. Így tett például akkor, amikor az SPD, a Zöldek és az FDP koalíciója tavaly november elején felbomlott, „bolondnak” nevezve Olaf Scholz (SPD) kancellárt. Majd a karácsony előtti magdeburgi terrortámadás után Musk lemondásra szólította fel Scholzt „inkompetens bolondnak” titulálva őt. Utóbbi esemény napján még a terrortámadást megelőzően Musk egyébként már arról írt saját platformján, az X-en (korábbi Twitter), hogy Németországot csak az Alternatíva Németországért (AfD) párt mentheti meg. Néhány nappal ezelőtt pedig Musk Frank-Walter Steinmeier német államfőt, aki szintén a szociáldemokrata párt tagja volt, egy „antidemokratikus zsarnoknak” nevezte. Az X tulajdonosának feltehetően az nem tetszett, hogy a szövetségi elnök a Bundestag feloszlátásakor tartott beszédében figyelmeztetett a választási kampányban tapasztalható „külső befolyásolási kísérletek” ellen. „A külső befolyásolás veszélyt jelent a demokráciára - legyen az burkolt, ahogyan az nyilvánvalóan a közelmúltban a romániai választásokon történt, vagy nyílt és szemérmetlen, ahogyan azt jelenleg különösen intenzíven gyakorolják az X platformon” – mondta Steinmeier.

Az amerikai milliárdos kritikájára a Szövetségi Elnöki Hivatal óvatosan reagált, közölve, hogy Steinmeier „tudomásul vette” Musk megjegyzését, de nem kívánta kommentálni azt. A német államfő korábbi párttársai körében azonban ennél jelentősen nagyobb volt a felháborodás. Lars Klingbeil, az SPD társelnöke konkrétan odáig merészkedett, hogy az amerikai vállalkozót Vlagyimir Putyin orosz elnökhöz hasonlította. Véleménye szerint Musk és Putyin is egyaránt megpróbálják befolyásolni a német választásokat és ezzel „káoszba taszítani Németországot”. Nancy Faeser (SPD) szövetségi belügyminiszter „egyértelműen visszautasítandó rágalmazásról” beszélt Musk a német államfőről tett kijelentésével kapcsolatban.

Egyúttal nagy felháborodást váltott ki a német közbeszédben, hogy a Welt am Sonntag (WamS) hetilapban megjelenhetett Elon Musk véleménycikke, amelyben szintúgy az AfD-re való szavazásra szólított fel. Friedrich Merz (CDU), a legnagyobb ellenzéki párt vezetője és kancellárjelöltje „sértőnek és szemtelennek” bélyegezte a cikket. Az, hogy a Springer kiadó, amelyhez a WamS tartozik, még Musknak is hivatalos platformot kínál, hogy „az AfD-nek reklámozzon, szégyenletes és veszélyes” – mondta Matthias Miersch, az SPD főtitkára. „Elfogadhatatlan, hogy külföldi milliárdosok megpróbálják befolyásolni a politikai életünket, és olyan pártokat támogatnak, amelyek aláássák demokratikus értékeinket”. Németországnak nincs szüksége külső beavatkozásra, és semmiképpen sincs szüksége a szélsőjobboldali álláspontok támogatására – mondta a politikus. Musk írásának megjelentetését a Zöldek is

bírálták. Andreas Audretsch (Zöldek) kampányfőnök kifejtette, hogy a tech-milliárdosoknak vagy a kínai állami vállalatoknak lehetőségük van arra, hogy „*platformjaikkal és sok pénzüikkel alássák demokratikus diskurzusunkat*”. Míg Eva Marie Kogel, a Die Welt véleményrovatának vezetője kijelentette, hogy Musk vendégcikke után beadta a felmondását, addig Ulf Poschardt leköszönő főszerkesztő és kijelölt utódja, Jan Philipp Burgard megvédte a kiadványt. A Musk szövegéről folytatott vita „*nagyon leleplező volt. A demokrácia és az újságírás a véleményszabadságból él. Ez magában foglalja a polarizáló álláspontok kezelését és újságírói kategorizálását is*” – írták közleményükben.

Egyúttal kiemelendő, hogy nem ez az első alkalom, hogy a szociáldemokraták összeütközésbe kerülnek a Trump-táborral. A múltban az SPD egyes politikusai sem tartották be a diplomácia szabályait, amelyekhez most azonban ragaszkodnak. A jelenlegi szövetségi egészségügyi miniszter, Karl Lauterbach (SPD) 2016-ban Néró római zsarnok császárhoz hasonlította Trumpot, és az amerikai elnök első hivatali idejének végén megismételte ezen kijelentését: „*Ő valóban korunk Nérója, egy rosszindulatú pszichopata*”. Párttársa, az SPD Bundestag-frakcióvezetője Rolf Mützenich 2020-ban „*egomániásnak*” nevezte Trumpot, és a német-amerikai védelmi projektek leállítását követelte. A 2016-os amerikai választási kampány idején Steinmeier, akkor még szövetségi külügyminiszterként, azt mondta, hogy a Trumphoz hasonló „*gyűlöletprédikátorok*” jelentős szerepet játszanak a társdalom megosztásában és ezt a szavazófülkékben lehet ellensúlyozni. Olaf Scholz a legutóbbi 2024-es választási kampányban is világossá tette, hogy a demokrata jelöltet részesítené előnyben. „*Jól ismerem őt. Ő biztosan nagyon jó elnök lenne*” - mondta Scholz Kamala Harrisról.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

6. Méltányossági megállapodást kötöttek német pártok

Tisztelettel, nyíltan és rosszindulatú hangulatkeltés nélkül: méltányossági megállapodást írtak alá a 2025-ös választási kampányt illetően a Bundestagban képviselt német pártok – kettő kivétellel.

A szövetségi parlamentben képviselt szinte valamennyi párt megállapodott az idén február 23-ra kiírt országos választásokat megelőző „fair” kampányolásról, amiről az SPD, az Unió-pártok, a Zöldek, az FDP és a Baloldal egyeztek meg – jelentették be az érintett pártok. A Megállapodás a tisztességes parlamenti választási kampányról (Vereinbarung zu einem fairen Bundestagswahlkampf) című dokumentumban a pártok vállalják, hogy tartózkodnak a személyeskedő becsméréstől, ellenzik a szélsőséges kijelentéseket és tartózkodnak a dezinformációk szándékos terjesztésétől. Két párt azonban hiányzik az aláírók közül: a BSW nem vesz részt a megállapodásban, míg az AfD-t nem vonta be a többi párt az egyeztetésbe.

A politikai centrum pártjai között a korábbi parlamenti választási kampányokban is kötöttek a mostanihoz hasonló méltányossági megállapodásokat. Ahhoz, hogy a polgárok választani tudjanak, „*olyan választási kampányra van szükség, amely minden szükséges egyértelműség, vita és szigor ellenére is hű marad a tisztesség alapelveihez*” – áll a megállapodásban. „*Határozottan ellenezük a szélsőségességet, az antiszemitizmust, a rasszizmust és az antidemokratikus mozgalmak minden formáját*” – folytatódik a közlemény. „*Semmiféle*

együttműködés nem lesz az AfD-vel vagy olyan pártokkal, amelyek nem a szabad demokratikus rend alapjain állnak”.

A megállapodás nem csak a szóbeli megnyilvánulásokra értendő, ugyanúgy érvényes a fizikai, illetve az online térben történő politizálásra, kampányolásra is. A választási kampányban így a pártok biztosítják egymást arról, hogy nem alkalmaznak erőszakot a kampányolókkal szemben, például plakátok kihelyezésekor vagy a pártok standjai ellen. *„A politikai riválisok plakátjait nem lehet megsemmisíteni, megrongálni, leszedni vagy elmozdítani”* – olvasható az egyezményben. Ami pedig az online teret illeti, a mesterséges intelligencia alkalmazásának is tisztességesnek kell lennie. Ezzel kapcsolatban az aláírt dokumentum például a következőket írja: *„Nem használunk deepfake technológiákat arra, hogy olyan kijelentéseket adjunk a politikai versenytársak szájába, amelyeket valójában nem ők tettek”.* A mesterséges intelligencia segítségével előállított kép-, videó- és hanganyagokat egyértelműen és félreérthetetlenül ekként kell megjelölni. A felhasználók személyes adatait pedig továbbra is fokozottan felelősségteljesen kell kezelni.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

7. Az MCC és a Magyar-Német Intézet hírei

Cikk- és interjúajánló

De mit jeleznek a számok? – Intézetünk igazgatóját, Bauer Bencét a németországi helyzetről kérdezték a Kossuth Rádió Vasárnapi Újság című műsorában.

A teljes interjú meghallgatásához kattintson az [Kossuth Rádió](#) honlapjára.

Február végén előre hozott választások lesznek Németországban. Mindez azt is jelenti, hogy már intenzív kampányidőszakkal kezdődik 2025 Németországban? – Teljes mértékben, nemcsak az újév kezdődött igazából már kampánnyal, hanem az óévet is azzal zárták a német pártok – mondta kutatási vezetőnk, Dobrowiecki Péter az Inforádióban.

A teljes interjú meghallgatásához kattintson az [Infostart](#) honlapjára.

A Németországban tapasztalható szilveszteri zavargásokról beszélt Intézetünk igazgatója, Bauer Bence a Kossuth Rádió Jó Reggelt, Magyarország című műsorában.

A teljes interjú meghallgatásához kattintson a [Médiaklikk](#) honlapjára.

Németország elmúlt évéről, kihívásairól, válságairól és pozitív oldalairól beszélgetett Intézetünk igazgatója, Bauer Bence a Hit Rádióban.

A teljes interjú meghallgatásához kattintson a [Hit Rádió](#) Youtube-csatornájára.

A magdeburgi ámokfutónak feltett szándéka volt, hogy nagy számban öljön meg németeket, ezt előre közölte, a német hatóságok azonban semmit sem tettek – erről beszélt a HírTv híradójának Bauer Bence, Intézetünk igazgatója.

A teljes interjú megtekintéséhez kattintson a [Hír Tv](#) honlapjára.

A szövetségi parlamenti választási kampányról és a Bundestagban Olaf Scholz által benyújtott bizalmi indítványról Dobrowiecki Péter, Intézetünk kutatási vezetője nyilatkozott az M5 Világ című műsorában.

A teljes adás megtekintéséhez kattintson a [Médiaklikk](#) honlapjára.

A Spirit FM Kult-óra című műsorában a Németországban uralkodó Magyarország-képről, valamint az Ungarnreal címet viselő, a tavalyi év vége felé megjelent könyvről beszélgetett Intézetünk igazgatója, Bauer Bence.

A teljes interjú meghallgatásához kattintson a [Spirit FM](#) Youtube-csatornájára.

A Mandíneren jelent meg kutatási vezetőnk, Dobrowiecki Péter gyorselemzése a német pártok választási programjáról.

A teljes cikk elolvasásához kattintson a [Mandiner](#) honlapjára.

Kutatási vezetőnk, Dobrowiecki Péter elemzését az Olaf Scholz kancellár által kezdeményezett bizalmi szavazásról a Magyar Hírlap szemlélte.

A teljes cikk elolvasásához kattintson a [Magyar Hírlap](#) honlapjára.

A német kormány bukásával óriási vezetési vákuum alakult ki Európában – mondta Intézetünk igazgatója, Bauer Bence az Inforádióknak.

A teljes interjú meghallgatásához kattintson az [Infostart](#) honlapjára.

Impresszum

Magyar Német Intézet az Európai Együttműködésért - Mathias Corvinus Collegium

Igazgató: Dr. Bauer Bence LL.M.

Felelős munkatársak: Fonay Tamás Álmos, Dobrowiecki Péter, Horváth Csenge

Székhely: 1113 Budapest, Tas vezér utca 3-7.

Web:

www.magyarnemetintezet.hu

E-mail: mni@mcc.hu